

Gezi Yıldönümü

2013 Mayıs'ının sonunda internetten izlediğim Gezi'de sökülen ağaçlara vatandaşların gösterdiği tepki videosu beni derinden etkilemişti. Sade vatandaşlar ve aktivist gençler, diğer ağaçların da söküleceği haberini alıp parkta nöbetleşe kalmaya karar vermişti. Kararımı vermiştim: Ertesi gün ben de parkıma sahip çıkmaya gidecektim.

1977 doğumluyum. 1980 darbesi öncesi ve sonrası olanları her duyduğumda hep şaşırır, insanlarımız nasıl da ayrılmış, birbirine kıymış, derdim. Sağ-sol çatışmasını algılayamaz, ölen gençlere üzülürdüm. Birbirine her daim yardım etmeyi izzet meselesi yapmış milletimiz, nasıl olur da bir dönem birbirine kıymıştı? Ama o dönem yaşanmış ve bitmişti, sanırdım.

Sarışın-mavi gözlü, İstanbul lehçesiyle Türkçe konuşan ben, Egeli ailemin, klasik eğitim sistemimizin ve kültürümüzün bana zevkle öğrettiği Alevi, Kürt veya doğulu vatandaşların, ikinci sınıf olduğunu, eğitimi eksik köylüler olduğunu ve Türkiye'ye her zaman sorun getirdiklerini düşünür, bunu dillendirirdim. Lisedeyken bir arkadaşım 'Alevilerden nefret ediyorum.' demiş, arkadaşımından da 'Ama ben de Alevi'yim.' yanıtını almıştım. Egeli damarım devletçi ve milliyetçi akıyor, bundan gurur duyuyordu.

Ta ki 2001 Ocak'ında İngiltere'ye yerleşip orada azınlık olana kadar... İngiltere hiçbir zaman bana kendimi ikinci sınıf ya da köylü hissettirmedi. Genelde iltica ederek İngiltere'ye yerleşmiş Alevi, Kürt ya da doğulu Türkleri yakından tanıma imkânım oldu, çünkü her yerdediler. Yurtdışına çıkış hikayem 20'li yaşlarda dinimi keşfetmemle başlar. 24 yaşında da kapanmayı tercih ederek kariyerimi, ailemi, 'İstanbul'umu terk ettim. O yaşa kadar özgür yaşayan 'Bağdat Caddeli' ruhum 2000'lerdeki Türkiye'de daha da dar olan çalışma imkânları ve bana örtümden dolayı ayrımcı bakan gözlere dayanamazdı.

30 Mayıs'ta çocuğumu 9'da okula bırakıp Taksim otobüsüne bindim. Uzun yolculuğumda yanımda oturan akademisyen hanımefendiyle Gezi Parkı'nı konuştuk. Parkın mekandaki tek yeşil alan olması, asırlık ağaçların bulunması, AVM'ye çevrilecek olması akıl alır gibi değildi. Tabii ki yeşil alan olarak kalmalıydı.

Taksim'e vardığımda meydan çalışması devam ettiği için parka ulaşmam dolambaçlı yollardan olmuştü. Sadece yayaların olacağı çok geniş bir meydanda neler yapılamazdı? İçinde ördeklerin yüzdüğü su öbekleri, mevsim çiçekleriyle dolu kelebeklerin uçtuğu yaya yolları, minik bir hayvanat bahçesi, çocuk oyun alanları, sigara içme kabinleri (!), ama illa ki altındaki banklarda gölgelenebileceğimiz iri yapraklı büyük ağaçlar... Beklentilerim Avrupa seyahatinden daha yeni dönmüş birisinin hayali gibiydi.

O dolambaçlı yol, her zaman seçilmişlerin tek karar mekanizması olduğunu belleten devletçi öğretinin bana oynadığı oyunun son sahnesiymiş, bilemedim. Parka vardığımda etrafta inşaat çalışmaları, iş makineleri ve beton duvarlar görmek beni çileden çıkarmıştı. Parkın etrafını saran yüzlerce polis sanki o makineleri koruyor, parkın içindeki renkli ahenge bir son verme emrini bekliyor gibiydiler.

Parkta aldığım ilk haber, sabahın 5'inde çadırları yakan polislerin ağaca tırmanan bir genci coplayarak testislerini yırtmasıydı, genç ben geldiğimde Şişli Etfal'de ameliyattaydı. O dakikaya kadar 'olay yeri'nde bulunmadan, haberleri doğru-yanlış ekranlardan takip eden ben, ilk şokumu yaşamıştım.

Gezi Parkı'na çıkan yolun sonunda artık devlet babanın beni tahakküm altına alan, düşünceme kadar beni kontrol edip yönlendiren, 'devlet döver de söver de, ne yaparsa hakkıdır' düşüncesinin silinmeye başladığını, Matrix filminde vücudundaki kabloları kopararak özgürlüğe acı bir şekilde kavuşan Neo gibi hissediyordum. Canım acıyor, beynim zonkluyor, ben ne yapabilirim diye etrafıma bakınıyordum.

Pankart hazırlayan gençler gördüm, eğilip yardım ettim. Yeni uyanan gençlere börek ve ayran aldım. Parkı baştan sona dolaştım, ağaçlara çaput bağlayan hippie kızlar, ekolojik mesajlarla doğru yolda olduklarını birbirine hatırlatan muhabbetler, imza toplanan masalar, ağaçların altında uzanıp kitap okuyanlar, parka sosyoloji laboratuvarı muamelesi yapan akademisyenler... 80 darbesindeki düşmanlığı anlamaktan yine uzaklaşmıştım işte...

Saat 14.00'te parkta forum yapıldığında en önde ayakta yerimi aldım. Farklı kesimlerden oldukları tiplerinden ve konuşmalarından belli belki 200 kişi parkta olmaktan dolayı çok mutluydu, uzun zamandır AKP hükümetinin 'saltanatvari' kararlarından özel ve mesleki hayatlarında bıkkınlık yaşamışlardı. Hiç unutmuyorum, mikrofon uzatılan biri Başbakan'a ağır bir söz söyledi öfkeyle. Forumdaki herkes bu beyi ayıplayarak sesini yükseltti ve bu tavrı tasvip etmediklerini, haklıyken haksız olmak istemediklerini belirttiler. Vegan genç, parka ağaçlar için geldiğini ama hayvan haklarının da yadsınamaz olduğunu söyleyerek parkta köfte-ekmek satanları ve satın alanları ayıpladı. Bir öğrenci, yeşil alanların ranta kurban gittiğini, sadece bu park için değil 3. köprü projesinin iptali için de buradan ayrılmayacağını söyledi. Bir sendika sözcüsü, işçi hakları ve işçi ölümlerinin ciddiye alınması gerekliliğine vurgu yaptı. Bir bayan, ev hanımı olduğunu, burada gördüğü tablodan çok etkilendiğini, farklı ideolojilerden gelsek de bizi bir araya getiren şeyin bu park olduğunu ve bu birliktelikten duyduğu memnuniyeti dillendirdi. Beni göstererek 'kapalımız da, açığımız da buradayız' demeyi ihmal etmedi.

14.00'teki foruma basın alınmadı zira kaç gündür polis ve idarecilerden gördükleri baskı ve şiddet medyaya doğru yansıtılmıyordu, daha doğrusu hiç haber yapılmıyordu. Onlar da yaşadıklarını resim ve videolarla sosyal medya üzerinden paylaşıyorlardı. 19.00'da yeni bir forum sözüyle kalabalık dağıldı, ben de evin yolunu tuttum.

Böyle bir ortamda herkesin bir uzlaşma umudu vardı ve sanırım herkes artık evine geri dönmek istiyordu. Ama kalmak gerekirse, her

şey hazırды: hava güzeldi, gençler değişik bir tecrübe yaşıyordu, yeni arkadaşlıklar ve birliktelikler filizleniyordu.

'Çapulcular', ertesini gün Başbakan'ın gezicilere yaptığı ilk hakaret olarak tarihe geçti. Başımı ellerimin arasına alıp 'Aman Allah'ım, şimdi oraya milyonlar akacak' dediğimde, İstanbul'un her yerinden hükümetle farklı zamanda farklı sorunlar yaşayan binler Taksim'e doğru yola çıkmıştı bile. 15 yaşından beri gençlik kollarından yetişmiş, hep politikanın içinde olan, siyasetin inceliklerini bilen, ağzından çıkacak lafın nereye gidebileceğini, domino taşı etkisiyle kimleri, ne kadar ve nasıl etkileyeceğini çok iyi bilen bir başbakandan bahsediyoruz. İnsanlar sevsinler, tasvip etmesinler, artık bu dilden, hakarete uğramaktan ya da başkalarının, seçtiği başbakan tarafından aşağılanmasından bıkmıştı, ve artık bu bir son olsun istiyordu.

Başörtüsü sorunundan dolayı 2001 Ocak'ında yurtdışına yerleşme kararı almıştım. Öncesinde başörtüsü ile ilgili yaşanan sıkıntılar bende korku hali de oluşturmuş. Taksim'de kalabalıklar toplanınca, içimi bu korku sardı, tekrar Gezi'ye gidemememin sebebi de bu oldu. Beni haklı çıkaran gelişme gecikmedi: 'Kabataş'ta kapalı bayana yapılan zulüm' her kesimden insanı derinden sarsmıştı. Başbakan, Kabataş olayıyla beni hassas yerimden yakalamış, önüme görünmez bir blok örmüştü. Ama Başbakan bunu hep yapıyordu. Hassasiyetleri profesyonelce kullanan Başbakan, devletin hissedilen, düşünen en fonksiyonel aygıtıydı.

Ait olduğum muhafazakar kesim, sakini olduğum site ve çevresi hatta akrabalarım Başbakan'ın söylemlerini efsunlanmış gibi dinliyor, dış mihrakların her zamanki oyununa lanet okuyarak oraya gidenleri kınıyorlardı. Bir kesime göre, ölen gençlerimizin zaten devlete 'karşı' gelmeleri suçtu, ölmeleri kendi hatalarıydı. Gerçeği anlatma çabalarım yerini sessizliğe bıraktı, 2013 yazım sancılı geçti.

Cemaat-AKP gerginliği ve Soma'daki elim hadise sonrası devletin tavrı beni başta anlamayan arkadaşlarımın benden özür dilemelerine sebep oldu. Parkta geçirdiğim 5 saat hayatımda aldığım en kaliteli derslerden biriydi, torunlarıma anlatacak büyük bir hatıraydı. Pişman olduğum tek şey ise, tekrar Gezi'ye katılmayışım oldu.

2014-05-31

Muhabir: Arzu Yılmaz